

Zkouška dospělosti

Dva příběhy srovnávají dva odlišné indiánské přijímací rituály, v rámci kterých se stávají z indiánských chlapců muži.

Dionýský přístup

Přijetí chlapců do kultu bývá velmi často spojena s maximálním uplatněním autority; privilegované, mocné osoby týrají ty, kterým musejí přiznat status člena kmene. Tyto obřady se v přibližně stejné podobě konají u Severoamerických indiánů, v Africe, Jižní Americe i Austrálii.

Například v jižní Africe jsou chlapci hnáni jako stádo mezi řadami mužů s dlouhými holemi, kteří jich hojně užívají vždy, když mají příležitost. Mladí musejí proběhnout uličkou, kde rány jen prší, musejí očekávat jeden úder zezadu za druhým a nechat si líbit posměšky. V nejchladnějších měsících roku jim přikážou spát nazí bez příkrývek a ležet tak, že mají u ohně hlavu místo nohou. Nesmějí se potírat hlínou, aby se chránili před bílými červy, kteří je v noci koušou. Při prvním náznaku svítání musejí vlézt do rybníka a zůstat ponořeni ve studené vodě, dokud slunce nevyjde. Po tři měsíce, které v iniciačním táboře stráví, nesmějí vypít kapku vody a je jim předkládáno odporné jídlo.

Apollonský přístup

Přijetí chlapců do kultu není u indiánského kmene Zuniů v žádném ohledu utrpením. Ceremoniální otec provází dítě na každém kroku a rány na ně dopadají, buď když je drženo na starcových zádech, nebo když mu klečí mezi nohama. Přítomnost ochránce v dítěti vyvolává pocit bezpečí, takže není násilně rázem vystrčeno z hnízda jako jihoafričtí chlapci. A rituál končí, když chlapec bere do rukou jukovou metlu a šlehá jí starší kmene tak, jak byl předtím bit sám. Tento rituál děti nezatěžuje hanebnou touhou dospělých po moci. Je obřadem očistným a zahánějícím zlé duchy. Zvyšuje vážnost mladých tím, že jim dává status člena skupiny.

O příběhu

Mezi Zunii a ostatními severoamerickými kulturami je základní rozdíl, který pojmenoval a popsal už Nietzsche. Píše o dvou zcela protichůdných způsobech, jimiž se lze dobrat životních hodnot.

Dionýský typ se jich snaží dosáhnout „zbořením obvyklých hranic a krajních mezí existence“. Touhou člověka dionýského typu je dostat se prostřednictvím osobních zkušeností a rituálu do určitého psychického stavu, dosáhnout extrému. Nejbližší obdobou stavů, které vyhledává, je opilost a nad jiné si váží i inspirací pramenících ze šílenství. Stejně jako Blake věří, že „*cesta extrému vede do paláce moudrosti*“.

Člověk apollinského typu se k tomu všemu staví nedůvěřivě a často má o takových zážitcích spíše mlhavou představu. Dokáže je ze svého vědomí vypudit. Drží se střední cesty, známou mapu neopouští a nezahrává si s rozrušujícími psychickými stavy. Jak to Nietzsche trefně vyjádřil, *jedinec apollinského typu i ve víru tance „zůstává tím, čím je, a uchovává si své občanské jméno“*

→ Zažili jste nějaký iniciační rituál? Líbil se vám?

→ Popište stručně Apolonský a Dionýský princip

→ Líbí se vám víc Apolonský nebo Dionýský přístup k rituálům?

→ Jaká vydíte výhody a nevýhody na těchto dvou přístupech k životu?

→ Pokud vás příběh zaujal, nechte se inspirovat a vytvořte si příběh vlastní! Pomoci můžou i otázky napsané výše.

- Vymyslete si námět příběhu
- Vytvořte si obrázkový scénář
- Na základě něj vytvořte komix, animovaný film, nebo třeba „jen“ ilustraci.

Probádej příběhy z různých koutů světa a nech se jimi inspirovat. Vytvoř si animovaný film, komiks nebo krátkou sekvenci.

Příběhy z různých míst a různého stáří vybíráme podle jejich aktuálnosti.

